

KÖZMŰVELŐDÉS

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI KATHOLIKUS HETILAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
GYULAFEHÉRVÁR (VÁR.)
Telefon szám 18.

Felelős szerkesztő: SOÓTHY GYULA.
LAPTULAJDONOS
AZ ERDÉLYI RÓM. KATH. IRODALMI TÁRSULAT

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre ———— 8 kor
Félévre ———— 4 „
Negyedévre ———— 2 „
MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON.

Visszhang.

Azt mondják, hogy az egy és ugyanazon elmélet körül való forgás kiálthatatlannal unalmas, pláne ha azt már oly sokan, nagyok és kicsinyek agyoncsépelelték. Ebben van is valami, de nem áll ez akkor, ha az elmélet nem talál visszhangra, s az nem holmi üres frázis, hanem maga a valóság és az élet.

Olvastam „Gyopár“-nak „A faluban még harangszóra hallgatnak“ című tárcáját, mondhatom felkeltettem lelkéből írta azokat a sorokat. Olyan hurokat érintett, a melyek a legigazibb hangokat adják. Nincs ebből sem elvenni, annál kevésbé hozzátenni való. Ami a legszomorítóbb ebben, arra vesztegetek egy néhány szót e kedves lapunkban. Hányan írtak már ilyen és ehhez hasonló cikkeket? Milyen sokan

olvastak és milyen sokan nem akarnak olvasni, mert sérti a lelkiismeretüket az ilyen elmélet. Mindezek után mellette, érte nem történt semmi intézkedés, de annál több történt ellene az ellenség részéről.

Elhangzottak „Gyopár“ tollából az aranyigazságok, de olyan visszhangra talál-e? A múlt és a jelen mindig csak azt igazolja, hogy nem. Örülünk, hogy a faluban még hallgatnak a harangszóra, de szomorkodnunk kell, hogy közeledik az idő gyorsabban, mint hinnők, hogy még ott is kevesebben és kevesebben hallgatnak már a harangszóra.

A város izig-vérig meg van fertőzve, levegője izzó radikálizmus, liberálizmus, kommunizmus s ha vegyül vele konzervatívizmus, menthetlenül elveszett gazdasági motívumok nélkül, s minthogy ép-

pen itt a baj, mert pusztul a magyar föld. A rugók is elveszítik ruganyosságukat s lesznek gerinctelen mamelukok, akik mindennap csak leszerelnek, megalkusz- nak, odaadják hitüket közprédára egy tál lencséért... Függetleníteni kell a falusi népet a várostól, a katolikus városiakat a hatalmas és gazdaságilag erős atheista elemektől, s meg van oldva minden, a függetlenítés pedig semmi egyébből nem áll, csak egy kis jóakarattól azok részére, a kiknek kezükben munka és segédeszközök öszpontosulnak. Egyszeriben ennél az elv-nél fogva, hogy elsősorban az enyéimet látom el olcsó bérletekkel és először az enyéimnek adok munkát és csak azután jöhetnek számba az ellenséges atheista elemek. Ezzel meg van mondva minden, ezt akarta mondani „Gyopár“ cikkiről is, erről szóltak már számtalan sóhajok e

T Á R C A.

Szomorú dal.

Ráhajtom a fejem elnémult lantomra
És várok valami csodás nagy titokra
Keresem a lelkem, a dalos jó kedvem
Égbe vágó hitem, Mária szerelmem.

Keresem a lelkem bűbajos harmatát
Benne a Madonna csillagos alakját
Fátyolos, sугaras álom volt az élet
Mig csendült szivemben Róla boldog ének!

Most tikkadó ajakkal apró pénzt csörgetek
Alamizsnát várok . . . hideg filléreket
Lelkem kincsét vettem árúpiacára
Kusza vadvirágot Mária lábára.

Álmok rongyairól . . . egyedül . . . megtörve
Habért és virágot szivemre ölelve
Ráhajtom a fejem elnémult lantomra
És várok egy újabb, szentelt nagy titokra.

W. F. A.

A Regnum Mariánum lapjai.

Írta: Gróf Majláth G. Károly,
erdélyi püspök.

Most, hogy a Regnum Marianum lapjai: Zászlónk és a Diáknap-tár, Nagyszonyunk, a Kis Pajtás új évfolyamba lépnek s az Élet (a modern katolicizmus szépirodalmi folyóirata) is fokozott erővel lép munkába, nem mulaszthatjuk el néhány szempont kiemelését és azon ideál körvonalazását, amely ezen új vállalat szeme előtt lebeg. A kat-

holikus irodalom a fejlődő katolikus élettel együtt nő, hiszen az irodalom az élet kivirágzása, a kettő el nem választható. A költészet mindig az eleven élet fizikai és erkölcsi erejéből szívja föl a tápláló nedveket. Az átél, reális élet talajában dolgozik az a csodálatos, hangtalan titkos erő, amely a talaj savaiból és nedveiből élő sejteket épít és színes szirmokat teremt. A fejlődő, modern katolicizmus föltétlenül megszüli a maga irodalmát, amely szükségképpen különbözik a más világnézetek irodalmától.

Ezt a modern katolicizmust jellemzi mindenkéltül az erő és az öröm, amely az erő érzetéből fakad, — szemben a modern akarattalküliség pesszimizmusával. Nem szenvedheti a nyafogást, az erőtelen lemondást, a homályt, amely lehangol, a felhőt, amely eltakarja az ég legszebb csillagait. Ellenben szereti a napfényt, a mely mocsarakat szárít és bimbókat éleszt. Kifeszíti keblét izzó sugárkévéje elé és teleszivja a mezők és hegyek üde levegőjével. Jellemzi az erők kultusza, fejleszt az izmokat és a lélek előretörő s fékező energiáit egyaránt. Sohasem tudja, hogy: nem, hanem a szuverén, világbíró akarat igen-jét hangsúlyozza. Fölfedezi a világ, a természet, az emberi lélek és élet szépségeit és meglátja bennük Isten szerető mosolyát. Észreveszi az árnyéket is, de csak mint árnyéket s nem nézi azt örökös éjszakának. Ideálja a harmonikus, egészséges embertípus, akinek az esztétikájában minden szépségre van pa-

ragafus, de amely egyszersmind imádságos könyve a végtelenségbe átolvadó léleknek. Ezt az ideált szolgálja a Regnum Marianum irodalma, amikor az ellen az irodalom ellen küzd, amelyben a beteg lelkek bénasága, bátortalansága és nyomorúsága szóval meg. Hinnünk kell az egészség, az öröm, az erő, a szépség és jószág diadalában.

Küzdenünk kell a pornográfia ellen is, amely a művészet koszorújával a fején jelentkezik. Ez a naturalizmus egyik fatyruhájtása, amely most ismét kiszökött és bőven termi ríktó és rossz szagú virágait. Nincs arra szükség, hogy az ember állati megnyilatkozásait kópiázzák és a műveletlen nagyközönség alsóbb ösztöneit kamatoztassák az irodalom kóbor lovagjai. A művészi erőt nem szabad alacsony életjelenségekre pazarolni. Csak azt szabad megírni, ami emel, tisztít, nemesis, erősít, szépít, s ami tiszta élvezeteknek a művészi forrása. Ez a másik alapfogalata a Regnum Marianum írógárdájának. Ezzel a tiszta és tisztítani akaró lelkiülettől szól olvasóközönségéhez novellában, regényben, társadalmi és irodalmi elmefuttatásban, költeményekben, kritikákban. S teszi ezt annak a felelőségnek a mély átérzésével, amely a komoly irodalom vállalt nyomja. Működése nem üzlet, hanem nemzetnevelés. Tisztában van az irodalom pedagógiájával. S éppen ebben különbözik a modern irodalom többi irányaitól. A vers nemcsak ritmikus szótagok láncja és érzések megrög-

Oberbauer A. Utóda Budapest, IV. Váci-utca 41.
A legjobb hírnévnek örvendő és legrégebbi egyházi szerek, ruhák, zászlók. stb. gyára. — Arjegyék kívánatra ingyen és bérmentve.

lap sorai között, de visszhangra nem találak. Ezek után ne is csodálkozzunk, ha a bogárhátú kis kunyhó lakója világa más lesz, s a városi meggyőződéses katolikus ritka, mint a fehér holló.

Ez a néhány sor is pusztába kiáltónak a szava lesz, akkor, midőn már a tizenkettedik óra itt van, de a lelkiismeret megnyugtatót elérjük mindannyian, akik ilyen hírokat pengetünk. Ez volt a mi egész eredményünk mindig, s hogy ezután is az lesz-e, az más lapra tartozik.

A mi ilyen irányba és elmélet körül mozog, az mind maga a megtestesült valóság, nem rémkép, nem nagytítás, itt lent a nép között van az argumentum, itt gyűl össze mindaz, amik e kedves lapunkban megíródnak, várva a visszhangot...

Simon Károly.

A Katholikus Népszövetség római zarándoklatának programja.

A Katholikus Népszövetség tavasszal hirdetett római zarándoklatát a Pápa Ő szentségének betegsége miatt öszre halasztotta. Most azonban minden körülmények között megtartja.

A zarándoklat részvételi díjai a régiék maradnak, dacára annak, hogy az olaszországi vasúttal július elsején felemelték a vasúti díjszabást és dacára annak, hogy visszafelé végig vasúton jön a zarándoklat és útba ejti Páduát is, Szent-Antal hajdani

zítése, a novella nemcsak idegészítésre való produktum, a regény nemcsak életek és jellemek szövevénye s a színház nemcsak szórakoztató és mulattató üzlet: a versben kipattanó érzés átmelegíti a lelket és nyomot hagy, a regény és novella jelmelei alakítanak és hatást veszünk tőlük, a színház pedagógiájáról pedig Shaw is azt mondotta, hogy: amit az emberek ma a színpadon látnak, holnap azt fogják cselekedni otthon. Aki tehát tollat vesz a kezébe, teljen el mélyeséges tisztelettel azon lelkek iránt, akikre hatással lesz, akik általa alakulnak.

A modern keresztény élet talajából mindenütt új erők forrásai fakadnak. A krisztusi ideálok fénye átszövi a modern világ egész valóját. A katolikus társadalom öntudatos életet él, szellemi szükségletei támadnak, amelyeket nem elégíthet ki többé a más világnézetek irodalma. A saját eszméit akarja megdicsőítve látni az irodalomban is, olyan drámahősöket, olyan regényhősöket kíván, akik az idő ideáit szolgálják fokozott erővel, akik által maga is nemesedik. Ezen új szükségletek kielégítése a Regnum Marianum irodalmi vállalatának a feladata.

Az Élet beáll a modern élet harcába és az ideális, szép élet lovagiaként küzd a pornográfia, az irodalmi individuális túlzások, a ritmikus nyafogással telt költészet, a felelősség nélküli kritika és az

csodás működésének színhelyét. Velence, Róma és Pádua, ez lesz három fénypontja a zarándoklatnak.

A zarándoklat ideje és útiránya:

Indulás Budapestre szeptember 29-én.
Érkezés Velencébe szeptember 30-án.
Időzés Velencében fél nap.
Érkezés Rómába október 1-én.
Időzés Rómában öt nap.
Érkezés Páduába október 6-án.
Időzés Páduában fél nap.
Érkezés Budapestre október 7-én.

Részvételi díjak:

I. osztály 240 korona.
II. osztály 180 korona.
IIIa. osztály 115 korona.
IIIb. osztály 80 korona.

Fontos tudnivalók:

A részvételi díjban benne van:

1. A megfelelő osztályú vasúti és hajójegy Rómába és vissza.
2. Teljes ellátás útközben az indulás napját követő reggeltől számítva (ital nélkül).
3. Szállás és ellátás (ital nélkül) öt nap és négy éjjel Rómában.
4. Szakavatott vezetők az egész úton.
5. Velencében a hajóállomástól a vasúti állomáshoz való átszállítás.
6. A IIIb. osztály utasai vasúti-, hajójegyet és szállást kapnak. Élelmezésről maguk gondoskodnak.

irodalmi kalózkodás ellen. Igen nehéz a helyzete, mert buzogányt irogat és ideálokért harcol, nem a közönséges ember-típus lagymatag érzéseit kultiválja.

A Zászlónk a középiskolai ifjúság szórakoztatója, oktatója, nevelő jóbarátja. Az a szeretet és tisztelet az ifjúság iránt, amely e lap minden cikkét megszüli, az Élet számára nevel intelligens társadalmat. Az ifjú lélek minden területét kultiválja, mélyen fölzántja és a gazdag, szép élet egész illóráját beleültetgeti. A Diáknaptár a diákok kis enciklopédiája, tele tudományos cikkel, rengeteg adattal, útmutatással, szórakoztató aprósággal.

Ami a fiúknak a Zászlónk, az a serdülő leányoknak a Nagyszonyunk, amely a magyar nő ideálját akarja elevevén teremteni. Nemcsak tudását növeli olvasóinak, hanem különös gondot fordít a kedély kinevelésére és a lélek finomítására.

A Kis Pajtás pedig a normalisták csemegéje. Puha, fehér, tejjel sült kalács, tele a szeretet mazsolaszőlőivel.

A Regnum Marianum irodalmi vállalata a modern keresztény társadalom lelki szükségleteit minden vonalon kielégíti. Nemcsak irányelveket ad, hanem lelki és szellemi eledelt, amely versejtekkel válik és tényezője lesz az életnek.

A Regnum Marianum titkáranak, Izsóf Alajosnak a múlt évi titkári jelentése hűen kifejezi ezen irodalmi vállalat céljait

7. Az I-ső osztályú utasok kizárólag elsőrangú szállodákban és elsőrangú el-látásban részesülnek.

8. A II. osztályú utasok jó szállodákban 2-3 ágyas szobákra tarthatnak igényt és feltétlenül jó ellátásra.

9. A IIIa. osztályú utasok tiszta szállást és jó ellátást, úgyszintén a IIIb. osztályú utasok is feltétlenül tiszta hálószobákra tarthatnak igényt.

10. Podgyászuakat a résztvevők maguk tartoznak gondozni és csupán az díjmentes, ami elfér az utas felett a vasúti kocsii hálójában.

A jelentkezés:

A zarándoklaton való részvételt minél hamarabb be kell jelenteni. Az indulás előtt tizennégy nappal lezáródik a jelentkezés és a később jelentkezők el nem fogadhatók.

A jelentkezésnél husz koronát kell beküldeni, amely természetesen beleszámitódik a részvételi díjba. A teljes összeget az indulás előtt nyolc nappal kell beküldeni.

A római tartózkodás

részletes programját minden érdeklődő ingyen megkaphatja, aki a Katholikus Népszövetség irodájától (Budapest, Ferenciek-tere 7.) egy levelezőlapon kéri.

és ambícióit. Az ő szavaival végezzük ez ismertetést: „Szeretem nézni a modern technikának fölényes, arányos, óriási szülötteit: a kúpos új mozdonyokat, amint robogva száguldják át térségeinket és bravúros erővel röpitik tova rájuk bízott kincseiket. Szeretem elgondolni, hogy a Regnum Marianum is ilyen valami az újkor szellemi-erkölcsi zónája alatt. Megtervezve a szorgos ész gondosságával, öszekovácsolva a kemény akarat ércerejével, befűtve a lelkes szívek tüzével, ime készen áll a magyar társadalom nagy pályaudvarán, hogy a nemzet ifjúságának és a fejlődésre vágyó szépséges lelkek ezreinek szétvigye a fővárosban fölhalmozódott kulturális legdrágább választékát. Mi fűtők és masiniszták, akik fönt állunk a szép gépen, tudjuk, hogy minden készen van a reményteljes indulásra, csak abból az igen fontos valamiből nincs még elég, amit a publikum legkevésbé szokott észrevenni, de amit nekünk éppen a publikumtól kell várnunk és kapnunk: a ke-rekek csapágyaiba való olaj, — a szeretet megértő olaja.”

Bizony, ez a vállalat megérdemli, hogy a magyar társadalom színe-java köré csoportosuljon és odavigye a szeretet megértő olaját! A lapok kiadóhivatala (Budapest, VII., Damjanich-utca 50.) kívánatra szívesen szolgál mutatványzá-mokkal.

5 kg. csemege szállót

Kor. 3.—

5 „ mézet szavatolt tisztát Kor. 9.—ért

VINCZE JÓZSEF

küld postán bérmentve utánvétellel: Gyulafehérvár. Telefon szám 43.

Legjobb beszerzési forrás mindennemű fűszer és csemegékben.

A Katolikus Népszövetség három napos külön kirándulása Nápolyba.

A római zárandoklat résztvevőinek kívánságára, külön kirándulást rendezünk Nápolyba.

A kirándulás ideje és útiránya:

Indulás Rómából október 5-én délután.

Érkezés Nápolyba október 5-én este. Időzés Nápolyban három nap.

Indulás Nápolyból október 8-án délután.

Érkezés Páduába október 9-én.

Időzés Páduában fél nap.

Érkezés Budapestre október 10-én.

Részvételi díj: 90 (kilencven) korona, II. osztály (I. osztályú ellátással).

A részvételi díjban benne van:

1. A vasúti jegy Rómától-Nápolyig és vissza.

2. Szállás és elsőrangú teljes ellátás (ital nélkül) 3 nap alatt.

3. Szakavatott vezetők az úton és Nápolyban, valamint a kirándulások alatt.

4. Belépő díjak a múzeumban, Pompejibe, stb.

5. Kocsi és más helyi közlekedési eszköz Nápolyban a pályaudvartól a szállóba és a kirándulások alatt.

Egyébként ugyanazok a tudnivalók mérvadók, mint a római útnál.

A jelentkezés.

A kirándulásra a legajánlatosabb ugyanakkor jelentkezni, amikor a zárandoklatra, de mindenesetre legkésőbb nyolc nappal a Budapestre való elutazás előtt. Későbbi jelentkezések el nem fogadhatók. A jelentkezésnél tíz koronát kell beküldeni biztosíték gyanánt, amely természetesen beszámítódik a részvételi díjba.

Budapestre való visszautazásra vonatkozólag tárgyalunk az Olasz állami vasúttal, valamint a déli vasúttársasággal, hogy a különvonati jegyek a menetjegy árakba beszámíttassanak.

TANÜGY.

Rózsafüzér és az iskola.

Irta: **Bálinth Zoltán.**

Nemrég láttam egy érdekes képet. Ez a kép egy hatalmas fát ábrázolt ezzel a felirattal: „A falusi jólét fája“. Ennek a fának négy gyökere volt s rajta a következő jegyzések: Család, vallás-erkölcs, gyermekmenhely és kiseddóv. A törzs alsó részén pedig ezen körírás volt látható: „Népiskola“.

Ha komoly gondolkozású ember humanosabb ideig ez igazán örök axiomákat magában foglaló képet nézi, önkéntelenül rájön, hogy az igazi jólétnek alapja a valáskereső felépülő családi élet, hol az édes anya vallásosságával, puritán, tiszta jellemével alakítja ki gyermekeinek világnézetét, megveti alapját a nyugodt életnek, megteremti az otthon „bűvös, bájos szép világát“, hová örömmel kívánczodik a családnak — ennek az Isten által megszentelt társaságnak — minden egyes tagja. Az édes apa pedig dolgos, munkás

életével rászoktatja gyermekeit a társadalmat fenntartó munkára, melyre mindenkinek szüksége van a mai nehéz viszonyok között. Azt a gyermeket, ki ily családból kerül ki — örömmel veszi át a kiseddóv, majd az iskola, mert az ily gyermek lelke nemes érzésekkel lesz telítve, szüzi erkölcs, béke és boldogság harmóniát fog teremteni lelkivilágában.

Az ily gyermekek lesz világnézete, ki nem fogja Soppenhauerrel a világot posványának, undok fészeknek nézni, hanem „az Istennek szeretettől ihletett alkotásának“, hol előkészíti az ember magát az örök életre.

Főlölesleg hangoztatni, hogy az iskola a családban megkezdett értelmi és erkölcsi képzés továbbfejlesztője. Sok gyermek van pedig a nagyvilágon, ki nevelésének legegyszerűbb részét sem kapja meg szüleitől, hanem az iskolától várja, sőt követeli teljesítését azoknak a pedagógiai szabályoknak, mit a család megtenni elmúlásztott. Az ily emberek, ha az iskolától sem kapiják meg nevelésüket, akkor csak sokasítsák a társadalom szemétdombján azon tubarózsák számát, kik a rendőrségnek, toloncházaknak, javítóintézetnek adnak foglalkozást s végre brovninggal vesznek búcsút az általuk undoknak titulált világtól.

A népiskola van tehát hivatva a „szép egyéniség“ kialakítására. A szép egyéniséget pedig csak úgy tudja kialakítani, ha a gyermekeknek oly egyéneket állít példaképpül, akik szeret, tisztel, becsül s tudja a gyermek is, hogy ettől az embertől sok jó tulajdonságot sajátít el s a gyermek maga is észreveszi, hogy a tucatembereknél sokkal többet ér az ő példányképe. Ha a tanító komoly, hivatását nagyon is szerető, jellemes, vallásos ember: tanítványain is meglátszik az önzetlen becsületesség, a korrektség s az ily emberekre bízton számíthat a társadalom. Ha pedig a gyermek nevelése elhibáztatik, a tanító nem példánykép tanítványai előtt, abban a gyermekben nem lesz harmonia, boldogságát örökké keresi, de soha fel nem találja.

Lapozgassuk csak nemzeti történelmünket. Rájövünk az egyes századok tanulmányozásánál, hogy amíg a nemzet példányképpül választotta a mennyei Patronát, addig az erkölcsi romlottság, züllés, harc, kenyéririgység nem dúlt annyira a népek között, mint ma a húszadik század hitetlen, anyagias és enervált világában. Ezer veszély, vad csordák hiába dúlták ezt az országot — Európa szép gyöngyét — a nemzet kiheverte a bajt, türt békében s teljes reménységgel várta a hajnalhasadásnak, az újjászületésnek korszakát.

A magyarok Nagyasszonyának lilium tisztaságát, ártatlanságát beleoltotta minden anyá gyermekeibe s a magyar leány kész volt meghalni, semhogy becsületén szennyfolt keletkezzék s nem szaporították azok számát, kiket hungaráknak neveznek ma.

Akkor boldog volt a magyar, mert Krisztus s az ő édes anyja volt az ideálja. Rózsafüzért viselt a szántóvető nyakában, a tudós, a szegény, a hadvezér, az úr, a király s boldog volt mindenki, ha a megváltás nagy titkai felett elmélkedtek, ha az örvendetes anyát, a Mater dolorosát, a dicsőséges királynét láthatták lelki

szemeik előtt s példaképpül állíthatták a családban, erőt meríthettek az „élet őserdeiben döglelő kór“ pusztításainak legyőzésére. A családban ott volt a Mária képe, a nyakláncan ott diszelgett Mária érme s az ajk csak a Mária nevet rebegte s a lelkekben ekkor alakult ki a krisztusi, a „diadalmas világnézet“.

Ezt a kort megteremteni, ezt az életet elővarázsolni a katolikus tanító feladata. Embert nevelni, kiben az „erős fizikum, jó ideg, egészséges izomzat, tiszta vér mellett jó lélek is legyen. Lélek, az erkölcsi világ energiájának kifejesztésére.“

S hogy ezt a tanító elérje, egy igen jó eszközt említ: a rózsafüzérnek megtanítását az iskolában, melyre évtizedes tapasztalatom vitt rá s hasznát igazán most látom.

Maga Prohászka mondja: „A kereszténység ideáljai Krisztus, a Szent szűz s a szentek“ vagy mint Kenessey írja: aki minden idők nőinek örök ideálja és minden szívek teljes tiszteletének tárgya, hathassa át a fiatal női szíveket annak a felső lelki világnak olyan szeretete, amely itt a földi viszonyokat is mind meggazdagítja.“

Ha tehát Máriát ideálképpen állítja a tanító a gyermekeknek, azt legjobban a rózsafüzér megismertetésével, betanításával teheti. Mily szép az, ha hetenként egyszer, télen a testgyakorlati óra helyett — kedvezőtlen idő esetén — a növendékek pici szájjal rebegik a szent rózsafüzért, kezükben a lelki atyjuk által ajánlékozott olvasóval. Meglehet győződve arról mindenki, hogy ha minden titkot egy kis magyarázat kísér, a gyermekek alig várják azt a napot, mikor kiabálják: Tanító úr én mondjam el az olvasót. Mily boldog az a gyermek!

Ezeket a gyermekeket nem kell a gyakori szentáldozásra serkenteni, magától megy mindenki, csakhogy a szentségi Jézussal egyesülhessen. Ugy is él, úgy is tanul, hogy öröme lehet bárcinek benne.

Az új iskolai év küszöbén ebbe a kertbe vezesse be a tanító tanítványait, szedje a rózsákat tanítványaival együtt magáért, mindanyijukért s akkor „Virágos kert lesz híres Pannonina s e kertet híven fogja öntözni Mária“. Akkor lesz boldog keresztény családi élet, lesz keresztény jótékonyosság, felebarát iránti szeretet, a földön az altruizmus anyala hatja át az emberi szíveket s ki fog alakulni már itt az Isten országa.

H I R E K.

Mária — drága név.

Irta: **Zagyva Mariska.**

Ma lágyan zsong fülemben a harang búgó szava. Ma kéken mosolyog fölöttem az ég s a kék mezőben apró bárányfelhők kergetik egymást.

A ragyogó nap pazarul ontja arany-sugárkérvét alá. Ma elült a sikongó virághervasztó szél is egy pillanatra. — Ma — mintha még egyszer, mintegy utolsó erőfeszítéssel, a hosszú álom előtt; — élni virulni akarna minden.

— Finom melódiák, puha akkordok, selymes muzsikája száll körülöttem. —

Halk ritmusú Ávék zengenek fölöttem. Sférik zenéje, virágok dala leng körül. — Bájos hangulat mindenfelé.

— Ma Téged köszönt a haldokló ősz ezerszínű pompája s az imádságos szívek millió sóhaja: — Mária! — Angyal szárnyak suhanását hallom! Földi szépségek étheri útja ez ma, az ég felé.

— Ünnepejünk!

Szedjük csokorba kertünk, erdők, mezők virágos pompáját. Hadd köszöntse ékes nyelvvél: — Máriát. Vigyük Máriához az ősz búcsúcsókjából fakadó gyöngéd szirmokat. — Szeressük Öt, a virágok mindent kifejező beszédes szavával. Hódoljunk előtte, a virágok simogató bársonyos kedvességével, káprázatos szírvány színeivel; mert ma van a Te szép ünneped: ó Mária, drága név! —

Búgjon az orgona; szálljon az ének; zengjen a szívek kisd templomában lágyan, édesen: — Ave Mária!

Ma nagy vigasság van a magasságos egekben! Ne vessen hát fel az angyalok hárfás karához, a mi lelkünk imádságos üdvriadója! — Hadd ölelkezzék ma, a föld az éggel, hisz ma van a Te szép ünneped: ó Mária, drága név! —

— Boruljunk ma le az oltár zsámolyára s örömben úszva adjuk át szeretetünk zálogát.

— Avagy talán nincsenek virágaink többé? Durva kezek tépték meg kertünk díszét? Vagy korai fagyok hervasztották meg a finom szirmokat? — Kopár a kert?

— Nem adhatunk virágot?

Pedig a szeretet adakozó! A szeretet taláékony!

— A búbanatos szívnek is van virága! — Vigyük ezt a szép virágot Máriának. Csillogjon rajta lelkünk harmata.

— Mária szereti az ilyen virágokat is, jobban mint a föld minden más szépségét. — Sőt — ez az igazi virág, mit Mária nagyon szeret. Bűnbánó szívet mi, mindnyájan vihetünk ajándékkul az égi Atyának. — Vigyük hát! — Színezés harmatosat. Csak üres kézzel, csak üres szívvél ne, ne menjünk ma Máriához; mert a szeretet bőkezű — a szeretet adakozó.

Mi pedig szeretni akarunk Téged ó — Mária! —

Zászlószentelés.

A gyulafehérvári Ipartestület által múlt vasárnap, e hó 7-én tartott zászlószentelési ünnepélyéről tudósítónk a következőkben számol be:

Általános érdeklődés nyilvánult derék iparosaink ünnepege iránt s ez a rendezőség ügyességének köszönhető.

Reggel 8 óra előtt az ipartestület 24 koszorús leánnyal dr. Roska Miklós vezetése mellett dr. Csúbrý Bonifác helyettes zászlóánya lakására vonult s díszes menetben vezették az ırgalmas nővérek templomába. A felkért zászlóanya, dr. László Mihályné, képviselőnk neje betegsége miatt nem jelenhetett meg s helyettesítésére felkért dr. Csúbrý Bonifác. A díszes és művészes zászlót — mit Oberbauer cég készített — azonban ő fizette ki 800 koronával s szalaggal s azonkívül 3 száz koronát ajándékozott a testületnek.

A zárdában a szentmisét dr. Csáki Benjámın és dr. Jakubek István segéd-

letével Balázs Ferenc új kanonok-plebános mondta. Szentmise után remek beszédet mondott a zászló jelentőségéről. Uglátszik, a kanonok plebános úr nagy templomhoz van szokva, mert hangja kissé erős volt a kis zárdatemplomhoz. Azonban a szentbeszéd olyan volt, hogy a közönség között járva azt mondogatták: ilyen szépet már rég nem hallottunk. Aztán következett a zászló felszentelése. A kanonok-plebános verte be a fópásztor s a káptalani tagok szejgeit; ügyesebbnél-ügyesebb jelmondatok kíséretében. „Dicsőség az Atyának, Fiúnak szentlélek Istennek” — „Az én apám dolgozott, dolgoztok ti is” — „Isten áld meg a magyart” stb. A további szegbeverést a templom előtt felállított sátorban végezték. Ahol az összes felekezetek papjai ügyes beszédek kíséretében verték be szejgeiket. Csak azt nem értjük, miért kellett oláhul és németül beszélni a magyar ipartestület előtt? — De hát nálunk mégis beszélnek és írnak román és német elnyomásról és erőszakos magyarosításról A szegbeverések után az ipartestület s a koszorús lányok a helyettes zászlóanya lakására vonultak s ott dr. Roska Miklós köszönte meg a zászlóanya szívességét. Dr. Csúbrý Bonifác nagyon ügyes beszédben válaszolt, hangoztatta az ora — et labora — elvét s akkor igaza lesz a nagy magyarnak, Széchenyinek, hogy Magyarország nem volt, hanem lesz. A szegbeveréskor ez volt a jelmondata: „legyen ez a zászló a becsületes, vallásos és hazafias ipar útmutatója”.

A bankett — nagyon okosan — elmaradt. A délutáni sétahangverseny zenéjét a katonazenekar szolgáltatta. Az eső nagyon zavarólag hatott. Az esti táncmulatságon az intelligencia szép számmal jelent meg. A bevétel, mint hallottuk, megközelítette a 800 koronát. A sikerült ünnepege rendezéséhez nagy érdemeket szerzett dr. Roska Miklós elnök, s Csécskedy József titkár és sok más. „Tisztes ipar által virul a haza”. Még egyet hallottunk a közönség sorában. Miért nem kapott zászlószépet két tekintélyes egyesület: az Oltáregylet és a Vörös-Kereszt egyesület?

Az új plebános-kanonok beköszöntője volt szeptember 8-án a székesegyházban s egyszermind az ifjúság tartotta Veni-Sancte-ját. Ott láttuk az összes intézetek növendékeit. A szentmisét Kovács praelátus tartotta. Balázs, új plebános nagyhatású szentbeszédet tartott. Nagy és megzívelendő igazságokat hallottunk: Hívó kath. férfiintelligenciára van szükségünk. Ezt célozza az egyház, mikor Szűz Máriához imádkozik: Ora pro populo. Végül az ifjúsághoz is szólott. Egy édes anya könnyezve bocsátotta el hazulról fiát messze távolba. A fiú azzal vigasztalta: Meglássa anyám, jó bizonyítványt fogok hozni év végén! — Ne hozz semmi mást — mondja az anya — csak hozd vissza édes, rózsás ártatlanságodat”.

Központi Oltáregyletünk Kisasszony-napján, e hó 8-án tartotta imádsát és gyűlését. Az elnök üdvözölte az igazgatót kanonokká történt kinevezetése alkalmából. Az igazgató az Oltáregyletek kitüntetését látja kinevezésében. Jelzi, hogy 1914-ben az egylet kiállítás rendez. Erre

néve lapunkban közölt felhívást intézett a vidékhez. Eddig 3 kérvény érkezett be. Háláját fejezi ki a gyűlés Zomor praelátus volt plebános iránt s egyben üdvözli Balázs kanonokot, az új plebánost. Az egylet lapja megindul s többen előfizettek. Köszönetét fejezi ki az egylet nagy tetszése mellett Tamási nagyprépostnak, ki június hóban tartott szentszlv ájtatosság alkalmával a nagymisé és a litániát tartotta a szent Ferencrendiek templomában. Jövő hónapban tartandó gyűlésen dr. báró Vécsy fog érdekes előadást tartani az egyletnek. Kéri a tagokat, hogy indítsanak nagyobb szabású mozgalmat az egylet érdekében. Majd dr. Csúbrý Bonifác a lelnök teszi meg jelentését az elemi iskolában tartott munka délutánokról. Kéri a tagokat, hogy az imaóráikat pontosan tartsák meg. Végül az igazgató meleg szavakban üdvözli Ávéd Jákóné elnököt, hogy betegségeiből teljesen felgyógyult; mire az elnökön meghatóttan mondott köszönetet. A gyűlés után a templomban az igazgató tartotta meg a szentbeszédet és a litániát. Több új tag is jelentkezett. A jövő imádság és gyűlés október hó 5-én lesz a zárdá templomában.

A XII. Országos Katolikus Nagygyűlés keretében az előkészítő bizottság határozata szerint ismét három szakosztály fog működni: a hitbuzgalmi és karitatív, a közművelődési és a szociális. A hitbuzgalmi és karitatív szakosztály elnökei: Majláth G. Károly gróf erdélyi püspök és Zsembery István dr. tb. főügyész, az Országos Katolikus Szövetség ügyvivő alelnöke, a közművelődési szakosztály elnökei: Várady L. Árpád dr. győri püspök és Concha Gyöző főrendiházi tag, egyetemi tanár, a szociális szakosztály elnökei: Glattfelder Gyula dr. csanádi püspök és Zlinszky János dr. tb. főügyész.

A sepsiszentgyörgyi új törvényszék. A kézdivásárhelyi királyi törvényszéknek Sepsiszentgyörgyre való áthelyezését és az erre vonatkozó törvénycíkket — mint a hivatalos lap vasárnap száma közli — a király szentesítéssel látta el.

A „Dunántul” lapársunk szeptember 7-iki számában ezt olvassuk: „— Majláth püspök Pécssett. Majláth G. Károly gróf erdélyi püspök ma délbén Pécsre érkezett s Döbrössy Alajos kanonoknál szállt meg. Az apostoli buzgóságú fópásztor a délután folyamán a ciszterci főimnázium növendékeit gyón-tatta, este 6 óra után pedig az énekiskolában gyón-tatott, holnap reggel a fél 8 órai misén pedig áldoztatni fogja őket. Majláth G. Károly gróf püspök holnap délbén utazik el Pécsről.”

Az Alsófehérvármegyei Történelmi, Régészeti- és Természet-Tudományi Egyesület igazgató választmánya 1913. évi szeptember 15-én, hétfőn délután 3 $\frac{1}{2}$ órakor a gyulafehérvári városháza tanácstermében rendes ülést tart, amelyre a választmány mélyen tisztelt tagjait meghívja. Gyulafehérvárt, 1913. szeptember hó 10-én. Az elnökség.

„Az anyaföld” Kolozsvárt. Kolozsváról írják: A kolozsvári gazdagylülés meghívására dr. Győry Loránd miniszteri osztálytanácsos ma délután a színikör helyiségében felolvasta a budapesti Uránia-Színházban nagy hatást aratott darabját,

„Az anyaföld”-et. Az előadást a szerző szellemes prólogussal vezette be, amelyben komoly szavakkal emlékezett meg a magyar földművelés dekadenciájáról és várható föllendüléséről. A hangulatos, lelkes bevezetés és utána maga a darab igen nagy sikert aratott. A közönség, a melynek sűrű soraiiban megjelentek az állami, a katonai és az egyházi hatóságok vezető egyéniségei is, nagy érdeklődéssel és megértéssel hallgatta az előadást s a szerzőt zajos ovációkban részesítette.

Státusum igazgatótanács ülése hétfőn, e hó 15-én lesz a Főpásztor elnöklete mellett, ki 12-én éjjel érkezett Kolozsvárra. Az ülésen a káptalan több tagja vesz részt.

Gyászos 15. évfordulóját ünnepeltük kegyelettel annak az eseménynek, hogy Erzsébet királynéknak életét orozva kioltották. E napon, szeptember 10-én gyászmise volt a székesegyházban, melyen megjelentek a polgári és katonai hatóságok s az összes intézetek növendékei. A gyászmisét Kovács Lajos praelátus mondta.

A XII. Országos Katolikus Nagygyűlés. Az Országos Katolikus Szövetség 1913. november hó 9., 10. és 11. napjain rendezi a XII. Országos Katolikus Nagygyűlést. Amennyiben a szakosztályokban egyesületek, intézmények, vagy egyesek előadást tartani és javaslatot előterjeszteni szándékoznak, ezt a javaslat szövegének egyidejű beküldése mellett október hó 11-ig kell a szövetségnek (IV., Ferenctek-tere 7. III. lépcső, I. 8.) betérjeszteniök, hogy azok még kellő időben a nagygyűlés előkészítő bizottságának tárgyalása alá kerülhessenek.

Költözőkő község. Lövetéről írják: A geológusok megvizsgálták a talajt és úgy találták, hogy a község lakói nem maradhatnak meg azon a helyen, szóval az egész községet el kell telepíteni biztosabb helyre. Így Lövéte a Szentegyház oláh falu felé vezető út mellett az úgynevezett Kishomorodón kapott helyet. A költözőkő községéhez az állam is hozzájárul. Érdekes, hogy a geológiai vizsgálat szerint a lecsúszott földterület alatt roppant söréteg van, mely egy sóbánya megnyitását teszi lehetővé. Így a költözőkő székelyek némi keresetbe is jutnak.

P. Tomcsányi Lajos jubileuma lesz e hó 14-én. Ezen a napon ünnepli a tudós s apostoli működése folytán előttünk nagyon is nemes jezsuita atya a Jézus-Társaságba való lépésének 50 éves évfordulóját. Még élénk emlékezetünkben vannak a zsinaton elhangzott nagyszabású beszédei. Még előttünk van az a jelenet, mikor a Főpásztor őt a zsinat színe előtt, nagy lelkesedés között szentszéki tanácsossá nevezte ki. A jó Isten áldja meg a tudós jezsuitának s egykori lelkiatyáinknak minden lépését, ad multos annos!

Uj lap egyházmegyénkben. K o p a t z Gergely óradnai lelkész, lapunk buzgó munkatársa, Óradnán ügyesen szerkesztett társadalmi lapot szerkesztett „Óradnai Hírlap” címmel. Üdvözöljük új laptársunkat.

Vihar, jégeső. Székelykocsárdról írják: a szombat délutáni vihar után vasárnap délután 3 órakor jégeső verte el a határt. Mogyoró nagyságú, sőt nagyobb jégdarabok is hullottak olyan mennyiség-

ben, hogy az utcák és a határ fehérek lettek, mintha havazott volna. A lakosság nagy nyomornak néz elébe.

Román színtársulat Magyarországon. A belügyminiszter engedélyt adott Antonescu Viktornak, a bukaresti Nemzeti Színház tagjának, hogy a bukaresti Nemzeti Színház tagjaiból összeállított társulatával Magyarországon körutazást tegyen és előadásokat tarthasson. Az engedély tartalma három év. A román színtársulat a következő helyeken fog előadásokat tartani: Nagyszeben, Balázsfalva, Szászváros, Szászsebes, Gyulafehérvár, Fogaras, Brassó, Arad, Brád, Abrudbánya, Nagyvárad, Nagybánya, Lippa, Belényes, Karánsebes és Lugos. A belügyminiszter által jóváhagyott program a modern román színműirodalom termékeit, elsősorban Caragiale műveit tartalmazza.

Országos gazdaggyűlés Kolozsvárott. Az Erdélyrészi Gazdasági Egylet kezdeményezésére múlt vasárnap délelőtt országos birtokpolitikai gazda-nagygyűlést tartottak Kolozsvárott. Báró Bánffy Ernő elnököl, Bethlen István gróf, Tokaj István, Bernát István, Meskó Pál, Mezey Gyula, Osztroniczky Miklós, Desbordes Ernő szólaltak fel. Az erdélyrészi magyar föld érdekeiért indítandó társadalmi akcióra vonatkozó javaslatokat egyhangúlag elfogadták.

Dr. Herrmann Antal egyetemi m. tanár, múzeumi igazgató mozgalmat indított az erdélyi fürdőknél a mozgófénykép vállalatok útján való ismertetése iránt. Az igen elrettelendő és nagy sikerrel bíztató eszme keresztülvítele érdekében egyesületünk az összes fürdőkhöz körlevelet intézett.

Népszövetségi gyűlés Oroszhegyen. Oroszhegyen 1909. augusztus 22-én alakult Kath. Népszövetség folyó hó 5-én (pénteken) esti harangszó után a lelkes Fröhvirt Mátyás fiatal hírlapíró és népszövetségi titkár tevékeny részvétele mellett eredményes és a lelkekbe mélyen bevágó népgyűlést tartott a kath. iskola egyik termében.

Dacára azon sajnós körülménynek, hogy a központi előzetes értesítését meg nem kaptuk és így váratlanul, a tervezett gyűlés előtt 2 órával érkezett községünkbe a titkár úr: mégis a kitűzött időre a hegyoldalról kiálló szavára annyit férfi és nő gyülekezett az iskola termébe, hogy azt nemcsak zsúfolásig megtöltötték, hanem számosan az udvaron rekedve, a nyitott ajtón át hallgathatták az érdekes előadást.

A szorgos napi munkában elfáradt, de lelkiileg éber hallgatók száma 150-re volt tehető, mely nem remélt szám úgy a titkár, mint a plebánost meglepte és nagy elismerésre ragadta.

Ilyen kedvező talajba hitegette egy óras lelkes és találó példákkal fűszerezett előadásában nevezett titkár úr a Kath. Népszövetség vallásos és hazafias eszméit és buzdította összetartásra a földműves osztályt, mely az ország kétharmad részét képezi és leginkább hivatott arra, hogy az ország keresztény és magyar jellegét fenntartsa és összetartásának ellenállhatatlan erejével megvédelmezze.

Találó és a szociáldemokrata vezérek eljárását leleplező példái még a legkomolyabb hallgatóságot is hangos kacajra ragadták. A mikor pedig éppen a szervezett-

ség hiánya miatt gyászos sorsra jutott francia katolikusok helyzetét ecsetelte, mely szerint ma már oda jutottak, hogy a „szabadság, egyenlőség és testvériség hazájában” még vallási kötelességeiket sem teljesíthetik a világi hatóságok engedélye nélkül és hogy egyes helyeken a kereszteteket is kezdik leszedgetni még a templomok tornyairol is: könnyek csillogtak meg az erős férfi hallgatók szemében is.

Az előadás elején és végén még plebános szólott hűveikhez egyrészt odaadó figyelmet kérve az előadó iránt és végül megköszönve az előadó úrnak buzgó fáradozását, hogy Udvarhely vármegye több községében végzett fászerző körútjából ide is eljött, hogy szervezetünket meg erősítse és újabb lökést adjon községünkben a népszövetség áldásos eszméinek.

Végül a titkár azon kijelentésére, hogy akik most beiratkoznak az 1914. évre tagoknak és a tagsági 1 korona díjat lefizetik hamarosan, kedvezményképen októberben megkapják a naptárt is: 17 új tag jelentkezett, kikkel a helyi tagok száma 57-re emelkedett. Ez a szám még emelkedni fog, mert a további tagok toborzása folyamatban van és most már a lanyha és tétovázó tagok sem mondhatják többé: „hogy csak a mi papunk akarja ezt, mert máshol (a szomszéd községekben) nincsen meg.”

Adja Isten, hogy a Kath. Népszövetség eszméje, mely a titkár úr agitációs körútjában vármegyénk minden kath. hitközségében kigyulladt, ne legyen bolygó fény, hanem a vallásnak és szeretett magyar hazánk állandó őrüze!

† **Kurovsky Zsigmond** főbányatanácsos s a bányavidéki bányászatnak vezető férfja és élető szelleme folyó hó 5-én hosszas betegeskedés után Zalatnán elhunyt. Sokoldalú képzettségével — a kohászat terén elsőrangú szaktekintélyként szerepelt, hiszen fiatalabb korában az orosz cárnak sibiriai kohóit is éveken át ő rendezte s tartotta üzemben —, közelelti tevékenységével — minden nemes ügynek s egyházi érdekeinknek szóval és cselekedettel egyaránt önzetlen és lelkes munkássá vá szegődött — és példás családi életével — családi köre ideális szépségű és melegségű volt, úri háza meg messi földön ismert lebilincselő vendégszeretetéről — a szó igaz értelmében ritkította párját. S ha ma a bányavidék, kiváltképpen pedig Zalatna fejlődéséről, haladásáról beszélhet, ezt első sorban a boldogultnak köszönheti, ki céltudatos munkássággal és odaadó ügybuzgósággal dolgozott és fáradozott tevékeny életének csaknem végső napjáig. Temetése impozáns részvét mellett folyó hó 6-án volt — ősrégi bányászszokás szerint — az esti órákban. A szertartást Máthé István kerületi főesperes végezte Zalamál Ágoston tanár és Rak J. plebánus asszisztálása mellett. A mélyen leléjtott család a következő gyászjelentést adta ki:

Alulírottak úgy a maguk, mint az összes rokonság nevében fájdalomtól tört szívvel, de Isten bölcs akaratában való megnyugvással jelentik, hogy a legjobb férfi, atya, nagyatya K u r o v s k y Zsigmond m. kir. főbányatanácsos, főbányahivatali főnök, Alsófehér vármegye tör-

vényhatósági bizottságának tagja stb., hosszas szenvedés után életének 54-ik, boldog házasságának 26-ik évében a haladók szentségének ajtós felvétele után folyó és szeptember havának 5-ik napján éjjel háromnegyed 2 órakor nemes lelkét visszaadta Teremtőjének.

Drága halottunk hült tetemei folyó hó 6-án este 6 órakor fogtak a róm. kath. egyház szertartása szerint megáldani s a helybeli róm. kath. temetőben a feltámasztás boldog reményében elhelyeztetni.

Az engesztelő szentmiseáldozatot f. hó 9-én fogjuk a helybeli róm. kath. templomban az egék Urának bemutatni.

Az örök világság fényeskedjék neki!

Zalatna, 1913. szeptember hó 5-én.

Özv. Kurovsky Zsigmondné, született Földessy Mariska neje; Kurovsky Juliska férj. Kahle Frigyesné, Kurovsky Boriska, Kurovsky Sárika, Kurovsky István, Kurovsky Ferenc gyermekei; Kahle Frigyes veje; Kahle Annuska unokája.

A föld legjobb tápláléka. A növényzet által elvont nitrogén, mely a leghatásosabb és legdrágább növényi tápanyag, álló-, mű- és zöldtrágyázással szoktuk visszapótolni. Újabb tapasztalatok szerint azonban a termőképes talajban nagy tömege él azoknak a mikroorganizmusoknak, amelyek a levegő szabad nitrogénjét képesek nitrogén vegyületek alakjában lekötni úgy, hogy egy hektáron évente 20—100 kg.-al gyarapítják a talaj nitrogén tartalmát. E talaj baktériumok azonban csak az oly talajokban képesek gyorsan tovább szaporodni és intenzív életműködést kifejteni, amelyek mindenemű ásványi tápanyagot elegendő mennyiségben tartalmaznak. Legfontosabb ezek között a mész és foszforsav, amelyek hiányában a talajbaktériumok életműködése jóformán teljesen megszűnik. Magyarországon azonban az egyoldalú gabonatermesztés és az elégtelen trágyázás miatt a szántóföldi talajok foszforsav tartalma és ezzel a talajbaktériumok életműködése erősen csökkent, amely körülmény sok helyt a termőképesség lassu, de állandó hanyatlását okozta. Innét van, hogy egyébként kitérő földeken, amelyek azonban emberemlékezet óta állótrágyázva nem voltak, bőséges szuperfoszfátoszással a talaj termőképességét sikerült tetemesen emelni. A szuperfoszfátoszással tehát nemcsak a talaj foszforsav, hanem közvetlen annak nitrogén készletét is gyarapítjuk, ezzel némileg az álló trágya szükségletét is csökkenthetjük és ez adja meg nálunk a foszforsav trágyázás igazi jelentőségét.

Közönséges expressz-levelek és táviratok kézbesítésének módosítása. A közönséges expressz-levelek kézbesítése körül felmerült panaszok folytán a posta- és távirda-vezérigazgatóság elrendelte, hogy a postahivatalok a közönséges expressz-leveleket oly esetekben, midőn a kézbesítő a címzettet nem találja otthon s a kézbesítés a háznép közvetítésével sem lehetséges, a címzett lakása aajtánál alkalmazott levélszekrénybe való helyezését útján kézbesítsék; vagy ha ilyen levélszekrény a címzett lakásán nem volna kifüggesztve, a házmesternek (kapusnak) adják át a címzethez leendő eljuttatás végett. Ha e kézbesítési módok egyike sem vehető

igénybe, a közönséges expressz-levél az expresszként való kézbesítés sikertelen megkísérlése után közönséges levél módjára kezelendő. Egyidejűen azt is elrendelte a vezérigazgatóság, hogy a távirat-kézbesítők ezentúl abban az esetben is ragaszkodjanak a címzett aajtájára megfelelő feljegyzéssel ellátott értesítőt, ha a táviratot a címzett otthon nem létében a házmesternek (kapusnak) adják át.

Uj intézmény a fővárosban. Budapesten a Metropol-szálló mellett levő Miksa-utcában érdekes pensió nyílt meg: olyan, amilyent külföldön Londonban és Párisban szoktak nyitni. Az egész ház pensio, áll 40 szobából és azt a célt szolgálja, hogy a vidékről felutazó úri családok a fővárosi viszonyoknak nemismeréséből származó sok és felesleges kiadásoktól megkíméltesse és a pensióban otthonosan érezze magát. A vendégeknek kívánatra kedvező ételeiket készíttik el, tanácsokat adnak olcsó bevásárlási forrásokra és kirándulásokra nézve; a színházak és szórakozóhelyekre kedvezményes jegyekkel szolgálnak, azoknak is, akik csak egy vagy két napra szállnak meg. Viktória pensiónak hívják, szolid úri hely, Miksa-utca 9. szám alatt, ahol jóízűen lehet érkezni és kitűnően aludni.

IRODALOM.

A Magyar Kézműipar című folyóirat a keresztény polgári társadalom érdekeit képviseli és pedig azon társadalmi közép-osztályt, mely a felsőbb és alsóbb rétegek között a társadalom oszlopát képezi. A hézagpótló és üttörő folyóirat hivatása az, hogy rámutasson az iparos és kereskedő osztály égető szükségleteire és eloszlása azon balvéleményeket, melyek a társadalom széles rétegeiben elvannak terjedve ezen társadalmi osztályról. Különösen sokat szenved ez az osztály a szociáldemokrácia terrorizmusa miatt, mely épen ezúton hova-tovább teljesen megbénítja az ország gazdasági fejlődését és előbb-utóbb súlyos válságokba sodorja. Azért szükségesnek tartották az egész magyar társadalom érdekében is e folyóirat kibocsátását, hogy az iparos-kereskedő osztálynak hathatós védelmet biztosítsanak minden támadás és igazságtalanság ellen. A folyóirat szerkesztője és kiadóhivatala Budapest, Horánszky-utca 20. szám alatt van.

Iskola és Szülőház 9. száma megjelent változatos tartalommal. Felöleli a tanügy minden életbevágó kérdését. Szerkeszti: Szentpétery János, Ertll Vendel, Kézdy János. Előfizetési ára: 6 korona. Kiadó: Schäser Ferenc Gyulafehérvár.

Mária-Kongregáció. A kongregációk hűséges, meleg szívé s ügyes vezetője. Képes havi folyóirat. Budapest, VIII., Mária-utca 25. Előfizetési ára: egy évre 1 korona.

Az „Órangyal,” képes gyermekújság, a nagy szünidőt kivéve hónaponként kétszer jelenik meg Győrött. A lap igen élénk tartalmú: elbeszélések, mulattató történetek, a gyermekek által eljátszható színdarabok, továbbá versek és ismeretterjesztő cikkek vannak benne 7—14 éves gyermekek számára. Szébbnél-szebb,

igazán művészi kivitelű vallásos és mulattató tárgyú képek tarkítják lapjait. Előfizetési ára 1 évre 2 kor. Kívánatra mutatványt is küld a szerkesztőség.

A Kis Pajtás VIII.-ik évfolyamának 1. száma a szokottnál is gazdagabb tartalommal jelent meg. A szerkesztő meleghangú beköszöntője mellett különösen kiemelendő dr. Székely Balázs ismeretterjesztő karcolata a Játékos állatokról, Tomi indiánus fiúcska levele Kanadából, Krónikás nagyapó elbeszélése Hunyady Jánosról és a kis francia vitézről, Somorjai Gombos székely meséje Gyöngyöm Pistáról meg a markáról, színdarab a cserkész fiúról s a virágokról, tréfiáks képsorozat a ravasz sündisznóról, Nájás Muki mint Robinson Crusoe c. bohókás história mellett új regényt is kezd: G. Miklósy Ilona „Árva Rózsika” története c. kedves és tanulságos gyermek-regényt. A gazdagon és gondosan illusztrált számok a közbeszúrt, mulattató apróságok még elevenebbé teszik.

Magyar Kultura. Társadalmi és tudományos szemle. A társadalmi s tudományos kérdéseket nagy tudással, a maga valóságában kezeli. Alig várjuk megjelenését. Budapest, VIII., Horánszky-utca 20. szám. Évi ára 12 korona.

A Mi Lapunk. A kath. háziasszonyok O. Sz. lapja. A női szív meleg vallásossága sugárzik ki belőle. Budapest, VIII., Mária-utca 7. sz. Havi lap. Ára: 2 korona.

Lourdes. Képes havi lap. A Lourdesben voltak és oda készülők ügyesen szerkesztett lapja a Szűz anya tiszteletére. Felsőmegyeje. 4 korona.

A Kath. Hitterjesztő Lapjai. Tanulságos, ismeretterjesztő képes havi lap. Az egyház terjedését és küzdelmét mutatja be a misszionáriusok életébe. Nagyvárad. Ára: 6 korona.

Szerkesztői üzenetek.

B. J. Köszönöm a két cikket. Csak minél több íyet. Üdvözlöm.

Csiksomlyó. Mint a tanügyi rovat felkarolóját és vezetőjét üdvözlöm s kérem szives munkásságát. Már rég nem láttuk.

S. K. Kolozsvár. Csak minél gyorsabban s rövid ottani híreket is kérek. Köszönöm.

A. E. Azt olvastam a „Marosludas és Vidéke” lapban, hogy több mozi filmet is megörökítették s 5000-nél több a megjelent cikkei száma. Igazán ritka író, kiről oly szívet irnak. Hát még a „Chryzanthème” udvar mily kedvesen fogadhatta. Üdvözlöm.

Pályázat.

A csikszentgyörgyi róm. kath. elemi népiskolánál üresedésben lévő segédkantortanítói állásra pályázatot hirdetek. Javahatma: 1. 47 kalongya öszeke, ért. 188 K.; 2. 56 kalongya tavaszkepe, ért. 112 K.; 3. 19 szeker kemény tűzifa, ért. 56 K.; 4. Csikszentgyörgy és Csikbánfalva községek pénztárából havi részletekben évi 240 K.; 5. Államsegély 550 K.; 6. Stólaris jövedelem 10 évi átlag szerint 30 K.; 7. Misaalapítványból 10 K.; 8. oszpora 14 K.; 9. természetbeni lakás és veteményes kert. Összesen: 1200 korona. Ha idősebb tanító nyeri el az állást, abban az esetben az államsegély az 1913. XVI. t.-c. értelmében az eltöltött szolgálati idő arányában emelkedik. Kötelessége: az iskolaszék által kijelölt osztályok vezetése, az ismétlősök tanítása és a kántorság

minden ágában való segédkezés. A kel-
főleg felszerelt pályázatok alattirhoz
folyó évi szeptember hó 18-ik napjáig be-
adandók.

Incze Domokos,
iskolaszéki elnök.

Szám: 789—1913. vhtó.

Arverési hirdetemény.

Alólírott bírósági végrehajtó az 1881.
évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel
közhírré teszi, hogy a gyulafehérvári kir.
törvényszéknek 1912. évi 9938. számú
végzése következtében dr. Velicán Camil
ügyvéd által képviselt „Julia” Takarék-
pénztár javára s. t. borsomezői lakások
ellen 230 K. — f. s. jár. erejéig 1913. évi
március hó 1-én foganatosított kielégítési
végrehajtás útján le- és felülfoglalt és
1246 kor. — fill.-re becsült következő
ingóságok, ú. m.: 2 ökör, 1 borjú, 6 disznó,
3 disznó, 2 juh, 2 tulok, 3 disznó, 3 juh,
ezek részben felperes egymás 90 kor. s. j.
kielégítésére is nyilvános árverésen el-
adatnak.

Mely árverésnek a gyulafehérvári kir.
járásbíróság 1913. év V. 180/1. számú vég-
zése folytán 230 kor. — fill. tökeköve-
télés, ennek 1912. évi április hó 30 napjától
járó 6% kamatai, $\frac{1}{3}$ % váltódíj és eddig
összesen 73 kor. — fillérben bíróság már
megállapított költségek erejéig, adósnak
Borsomezőn levő lakásán leendő eszköz-
lésére 1913. évi szeptember hó 19-ik nap-
jának délelőtti 9 órája határidőül kitűzetik
s ahhoz a venni szándékozók ezennel oly
megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az
érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c.
107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizet-
és mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség
esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingó-
ságokat mások is le- és felülfoglaltatták
és azokra kielégítési jogot nyertek volna,
ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §.
értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Gyulafehérvárt, 1913. évi au-
gusztus hó 21. napján.

Szentmiklósy András,
kir. bír. végrehajtó.

Szám: 583—1913. vhtó.

Arverési hirdetemény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881.
évi LX. t.-cz. 102. §. értelmében ezennel
közhírré teszi, hogy a budapesti keres-
kedelmi váltó kir. törvényszéknek 1913.
évi 84380, 84379. számú végzése követ-
keztében dr. Kun Béla budapesti ügyvéd
által képviselt Schottola Ernő budapesti
cég javára s. t. kisfaludi lakások ellen
1060 K. 20 f. s. jár. erejéig 1913. évi május
hó 31-én foganatosított kielégítési végre-
hajtás útján le- és felülfoglalt és 2390 kor.
— fill.-re becsült következő ingóságok,
u. m.: lovak, borjúk, kocsi, butorok, ezek
Jónás Adolf 121 K.; Kereskedelmi Bank
9000, 17000, 1021, 1019 K.; Agricola Bank
5648K. 15 f.; Gyulafehérvári Hitelszövet-
kezet 5080 K.; özv. Bretter Sándorné s
fia 170 K. 21 f.; Árdeleana 18884 K. 34 f.;
M. Carmick 738, 1123 K. 88 f.; Klárman
József utóda 170 K.; Alfa Separator 260
és 42 K. 80 f. s. jár. kielégítésére is nyilván-
os árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a gyulafehérvári kir.
járásbíróság 1913. év V. 480/1. számú vég-
zése folytán 1060 kor. 20 fill. tökeköve-
télés, ennek 1913. évi október hó 15. napjá-
tól járó 6% kamatai, $\frac{1}{3}$ % váltódíj és ed-
dig összesen 215 kor. 70 fillérben bíróság
már megállapított költségek erejéig, adó-
soknak Kisfaludon 33. sz. a. levő lakásán
leendő eszközlésére 1913. évi szeptember
hó 20-ik napjának délelőtti 10 órája hatá-
ridőül kitűzetik s ahhoz a venni szándéko-
zók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak
meg, hogy az érintett ingóságok az 1881.
évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében
készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígér-
őnek, szükség esetén becsáron alul is el-
fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingó-
ságokat mások is le- és felülfoglaltatták és
azokra kielégítési jogot nyertek volna,
ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120.
§. értelmében ezek javára is elrendel-
tetik.

Kelt Gyulafehérvárt, 1913. évi aug.
hó 23. napján.

Szentmiklósy András,
kir. bír. végrehajtó.

Fleischer János

(Keresztény katolikus cég.)

egyházi ruha és reverenda szabó
PÉCS, Ferenciek-u. 9.

Evek hosszú gyakorlata képesít a
legjobb szabású, minőségű és finoman
kidolgozott reverendák és címádák,
papi civil öltönyök előállítására.
Üzletemet első sorban

Egyheziruhák

készítésére rendeztembe. **Mindenemű
egyháziruhák:** casulák, pluvialék velu-
mok, baldachinumok, minisztráns ruhák
zászlók, lobogók, karingek, álbák, ke-
helyruhák stb. készíttetnek.

Nem kell sem Budapestre sem
Bécsbe menni. Üzletem **versenyképes**
minden pesti vagy bécsi céggel úgy
szabással, mint ár és minőség tekint-
etében. Tessék meggyőződni róla.

Egyházi ruhák javítása olcsón
és jól eszközöltetnek. 11—33—52

Költségvetés és árjegyzék ingyen!
Személyesen is megjelenek!

Hinger József

asztalos mester Gyulafehérvár
Széchenyi-utca 10. sz., (saját ház) a Jickeli-féle vasraktárral szemben

K épület munkát, festett, mas-
S siv ésournéros butormunkát,
E portále és boltberendezést,
S úgyszintén javításokat is el-
Z fogad. Szállít és lerak tölgy
és bükkparketát. Árjegyzék
I zserint irodai és vendéglői,
T ebédlőszékeket, tükröket mé-
ret szerint. Raktáron tart
minden fajta fakoporsókat is.

Lelkiismeretes és pontos kiszolgálás. — Szolid árak.
Tervrajzok díjtalanul készíttetnek.

6—3—252

Krisztian József és Fia

méhviaszgyertyagyár, méz, fáklya és viasz raktára

A pécsi 1907. évi
ország. kiállításán
az Orsz. Ipar-
egyesület által
nagyon érem-
mel kitüntetve.

Számos évek óta
a pécsi székesegyház
bátori templom
viaszgyertya,
örökmeccs, olaj
szállítója.

Alapított 1829-ben.

Ajánljuk a főtisztelendő plebános urak becses figyel-
mébe kitűnő minőségű és az egyház rendeleté-
nek megfelelő valódi méhviasszból készített templomi
és egyéb viaszgyertyáinkat bármilyen nagyságban és
az összes templomi kellékeket. — Kívánatra árjegy-
zékünket bérmentve küldjük.

12—16—26

Telefonszám: 424.

PÉCSETT. Főület: Szigeti országút 3. sz.
Fiókület: Jókai-tér 9. szám.

Ruzsinszky Béla

géperőre berendezett
oltárépítő műhelye
PÉCS, MAJLÁTH-U. 25. SZ.

Megbízható katolikus cég!

A pécsi orsz. kiállításon az iparművészeti társulat által arany éremmel kitüntetve.

Készít és elvállal
mindennemű templom berendezési és felszerelési tárgyak, u. m.:
oltár, szószék, gyóntatószék, templompadok, szentély-korlát és egyéb felszerelési tárgyak készítését, szállítását, régi oltárok aranyozását és átalakítását.

*Pontos rajzzal és költségvetéssel
készséggel szolgálok.*

*Több kisebb méretű vagy több nagyobb megrendelésnél személyes
10-33-52 megjelenés.*

Lelkiismeretes kiszolgálás!

Több elismerő nyilatkozat!

TÉGLA--CSERÉP.

Ajánljuk elsőrendű géptéglánkat, mészkómentes hornyolt, hodfarku és a gyárunkban előállított HANATSCHKEK-féle tetőcserepet.

o A géptéglának az ára: o
1000 darabonként ab B a n i c z a
o állomás 32 korona o

PECCOL JENŐ és TÁRSAI
GÖZTÉGLA ÉS CSERÉPGYÁRA
BANICZA.

Kérjen
mintát!

Kérjen
mintát!

4-5-15

ÖZV. LAKNER ANTALNÉ

sütődéje és lisztkereskedése

GYULAFEHÉRVÁR, NOVÁK FERENCZ-TÉR 6. SZÁM ALATT.

8-6-52

Ajánlom a n. é. közönség b. figyelmébe első rendű friss süteményeim, ú. m.: tejes és vajas kiflit, sós kiflit, sós fonottat, kalácsot, továbbá fehér, barna és félbarna kenyereimet, azonkívül házikenyérnek való legjobb minőségű lisztjeimet.

LISZTKERESKEDÉSEMBEN

csak a hírneves **Neumann Testvérek cég** aradi gőzmalma őrleményeit árusítom. — Naponta 2-szeri kenyérsütés.

Kiváló tisztelettel: **Özv. Lakner Antalné.**

Naponta
friss
élesztő!

Boda József

orgona- és harmonium-építő
CSIKTAPLOCÁN.

Van szerencsém a főtiszt. papság és m. t. egyháztanács tudomására hozni, miszerint orgona- és harmonium-építő

műhelyemet

teljesen ujonnan rendeztem be, minek utána módomban áll a legnagyobb szabású orgona-építését is elvállalni. Bárminemű javításokat átalakításokat jutányos árban, pontosan eszközölk.

A n. é. közönség pártfogását kéri, kiváló tisztelettel

Boda József orgona- és harmonium-építő
CSIKTAPLOCÁN.

ALAPITVA 1898.

6-33-52

ALAPITVA 1898.

Valóban jó

és szépen égő

méhviaszgyertya

4 kilótól kezdve bérmentve
kapható

Dokupil Lajos

viaszgyertya gyárosnál

NAGYLÉVÁRDON.

(Pozsonymegye.)

Nagyobb vételnél 15—20%
árengedmény.

árak kilónként:

2.40 K., 3.20 K., 4 K., 5 K., II.

8-33-52